

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Kupujte
VOJNE BONDE!

Najstarejši
slovenski dnevnik
v Ohio
Oglasi v tem listu
so uspešni

Kupujte
VOJNE BONDE!

The Oldest
Slovene Daily
in Ohio
Best Advertising
Medium

VOL. XXVII.—LETO XXVII.

CLEVELAND, OHIO, MONDAY (PONDELJEK), JANUARY 3, 1944

STEVILKA (NUMBER) 1

Rusi bodo danes prestopili poljsko mejo

Kralj Peter baje zapustil Kairo;
se menda nahaja na "tajni misiji"

LONDON, 1. jan. — Jugoslovanski kralj Peter je glasom vesti, ki so se razširile danes, zapustil Kairo ter se podal neznankam na "tajno misijo," v prizadevanju, da izravna zamotane razmere njegovega zamejnega režima z ozirom na položaj v notranjosti Jugoslavije. Dočim ni bilo danega nikakega namiga glede namena "tajne misije," pa se v tej zvezi opozarja, da se je Peter tekom zgodovinskih konferenc v Kairu posvetoval z zavezniki voditelji. Neuradni jugoslovanski viri v Londonu izražajo dvom, da bi se kralj Peter podal na Balkan z namenom, da bi izravnal spor, ki obstoji med partizanskimi silami maršala Tita in četami gen. Mihajlovića, ki je vojni minister jugoslovanske zamejne vlade.

Manifest proti kralju

V tej zvezi se opozarja, da je provizorična vlada v Jugoslaviji, ki so jo proglasili partizani, 22. decembra s posebnim manifestom obtožila kralja, da je širil laži in obrekovanje proti partizanom in mu prepovedala povratek v Jugoslavijo, razen ako bi ga narod po končani vojni na podlagi svobodnih volitev pozval nazaj. Vlada kralja Petra je še vedno uradno priznana od vseh vlad združenih narodov, ampak tako Velika Britanija kot Zed. države so uradno naznanile, da pošiljajo več pomoči partizanom, ki so pod vodstvom maršala Tita kot pa četam gen. Mihajlovića, ker so

partizani edini, ki vodijo učinkovito borbo proti Nemcem.

Nasprotujoča poročila

Glede razvoja bojnih operacij v Jugoslaviji prihajajo iz nemških in partizanskih virov poročila, ki so si v velikem nasprotju.

Dočim Berlin trdi, da se je šesta nemška ofenziva proti partizanom končala z zmago za nacije, in da so partizani v Bosni in Črni gori, kakor tudi v Albaniji za praktične svrhe "likvidirani," pa dnevi komunikacij z glavnega stana maršala Tita javlja, da partizanske armade na vseh sektorjih v Jugoslaviji nadaljujejo z borbo in doživljajo večje uspehe.

Nemci trdijo, da so od septembra dalje pobili 37.790 partizanov, 49.659 pa da so jih ujeli. Poročilo v istem smislu je objavila tudi uradna agencija jugoslovanske zamejne vlade v Kairu, ki pravi, da so partizanske sile doživele nenadomestljive izgube, da so izgubile vse možnosti za dobavo pomoči od zunaj ter da so njih vojaške sile v procesu razkroja.

S Titovega glavnega stana pa se istočasno javlja, da so partizani na sektorju med Livnom in Duvnom v Bosni, kjer se vršijo največji boji, vrgli Nemce nazaj na nove obrambne pozicije, in da so pognali nemške čete iz mesta Ljubinje v Hercegovini, kakor tudi iz nekega kraja v Sloveniji, kjer so se zadnje dni obnovili boji v več krajih v bližini bivše italijansko-jugoslovanske meje.

Ameriške čete se
izkrcale v severni
Novi Gvineji

Gen. Douglas MacArthur je danes naznanil, da so se ameriške amfibijske čete brez opozicije izkrcale na severni obali Nove Gvineje, kjer so zasedle luko in zrakoplovno polje Saidor in zajele japonsko silo, ki se nahaja med njimi in od juga prodirajočimi Avstralci, v past. Saidor je džungelska vas, ki se nahaja 100 zračnih milj od Finschafena, kjer se je začelo prodiranje zaveznških sil, in 55 milj južnovzhodno od Madanga, ki je najbližnja japonska baza, proti kateri prodira skozi dolino Ramu neka druga avstralska sila.

Ameriška sila, ki sestoji iz čet 32. divizije šeste armade, je Japonce očitno presenetila, ko se je izkrcala. Pred izkrcajem so Amerikanci postojanko obstrlevali z bojnih ladij in z letal ter vrgli nanjo 200 ton bomb. To je japonsko posadko tako ospnilo, da ne nudi skoro nobenega odpora, ko so se Amerikanci začeli vsipati na obrežje.

Novi grobovi

MICHAEL MAUER

V soboto zjutraj je preminil v St. Alexis bolnišnici rojak Michael Mauer, v starosti 53 let. Stanoval je na 1411 E. 55 St. Rojen je bil v Clevelandu in tu zapušta tri brate Louisa J., Franka in Edwarda, ter dve sestri Mary, poročeno Shaffrank, in Edith, poročena Kracker. Bil je veteran prve svetovne vojne. Pogreb se bo vršil v torek ob 8.15 uri zjutraj iz pogrebnega zavoda August F. Svetek, 478 E. 152 St., v cerkvi sv. Pavla na Chardon Rd., in nato na sv. Pavla pokopališče.

RONALD POPOVIC

Staršem John in Marion Popović, (rojena Lušin), je umrl sinček Ronald, star eno leto. Družina stanuje na 1804 E. 111 St. Poleg staršev zapušta štiri leta staro sestro Barbaro Jean. Pogreb se bo vršil v torek ob 10. uri zjutraj iz pogrebnega zavoda A. Grdina in sinovi ter na Calvary pokopališče.

22.066 otrok rojenih

Cleveland je v minulem letu posekal vse rekorde z ozirom na število rojstev. Zdravstveni komisar dr. Knapp poroča, da je bilo do 31. decembra opolnoči 22.066 rojstev, kar je najvišje število v zgodovini mesta. Leta 1942 je bilo v Clevelandu rojenih 21.887 otrok, leta 1941 pa 18.540. Dve drugi "rodovitni leti" v Clevelandu sta bili 1921 in 1924, ko je bilo v mestu rojenih 21.037, oziroma 21.777 otrok.

VESELIČNI ODBOR

Članice veselničnega odbora društva Napredne Slovenke št. 137 SNPJ so prošene, da se jutri večer ob osmih udeležijo sestanka v Slov. nar. domu na St. Clair Ave.

Berlin stalno pod
ognjem zaveznških
bomb

LONDON, 3. jan. — Britski težki bombniki so se snoči vrnili nad goreči Berlin ter že drugič v novem letu bombardirali glavno mesto Nemčije.

Močne formacije bombnikov se je videlo pri poletu preko Rokavskega preliva manj kot 24 ur potem, ko so se Angleži vrnili z obiska nad Berlinom, tekom katerega je bilo vrženo na mesto 1000 tonov bomb.

Več svinjetine za civilno uporabo

OPA urad v Washingtonu je odredil, da se razdeli med civilno prebivalstvo nadaljna zaloga sveže svinjetine, ne da bi se zahtevalo razijske pinte. Medtem ko je v nedeljo izgubila veljavo "spare" znamka št. 1 v razijski knjižici št. 4, s katero se je skozi deset dni dobilo 5 pointov svežega ali prekajenega svinjskega mesa, pa se bo do 15. januarja dobilo pet pointov svežega prašičjega mesa s "spare" znamko št. 2, ki se nahaja v knjižici št. 4.

Vladne živilsko-oblasti pravijo, da je nova razdelitev sveže svinjetine za civilno uporabo brez razijskih pointov mogoča, ker dobivajo klavnice zadnji čas izredno velike pošiljke prašičev.

Priporočilo za odpravo racije za svinjsko meso

Klavniške družbe celo priporočajo, da bi se racijoniranje za svinjetino popolnoma odpravilo, ampak vladni krogi tega očividno ne nameravajo napraviti, ker se boje, da bi v takem slučaju kmalu nastopilo pomankajne svinjetine zlasti v mestih, ki se nahajajo daleč od klavniških centrov.

Nova prosta znamka je dobra tudi za klobase vseh vrst, razen konzerviranih, ne glede na količino svinjskega mesa v njih.

Klavniški krogi pravijo, da je prva prosta razijska znamka pomagala spraviti s trga velike zaloge svinjskega mesa, katerega bi se drugače ne bilo moglo spraviti v promet.

Vladna živilska administracija v Washingtonu je včeraj tudi naznanila, da se bo v kratkem odredilo razdelitev 44.000 zabojev konzervirane slanin in fižola (pork and beans) za civilno uporabo.

NOVI ODBORNIKI

Na letni seji društva Blejsko jezero št. 27 SDZ so bili izvoljeni sledeči uradniki za leto 1944: Predsednik George Panichur, podpredsednik Frank Fende, tajnica Mary Marn, 14410 Sylvia Ave., MU. 1495, blaginjak Vincent Starman, zapisničarica Jennie Potočnik, nadzorni odbor: John Bohinc, James Kožel in Frances Wolf, zdravniki: Dr. Rottar, Dr. Skur in Dr. Perme. Seje se vršijo vsako tretjo nedeljo ob 9.30 uri dopoldne v Slov. del. domu na Waterloo Rd. Društvo je darovalo \$25 za pomožno akcijo JPO,SS in \$25.00 za SANS, ter poseduje za \$700 vojnih bondev.

Nalezljivi ljudski
pokreti

Napisal DONALD BELL

Britanski in ameriški mero-dajni krogi se živo prerokujejo—glede vprašanja, ali je treba ali ne dati politično priznanje Titovemu pokretu, ki je zdaj že priznan in podpiran v vojaškem oziru. Nekateri podarjajo, da je bil kralj Peter tisti, ki je napovedal vojno Nemcem—oziroma jim odpovedal pokornost—v trenutku, ko je bila njegova država napadena. Ako bi bila legalna jugoslovanska vlada odstavljena zdaj, bi seveda vse vlade v izgnanstvu izgubile nekaj svojega vpliva. Na drugi strani pa je mogoča Titova armada zaveznikom potrebna za bodočo balkansko kampanjo. Saj drži Tito že zdaj precej več nemških divizij kot vse kombinirane vojaške sile Angležev in Amerikancev na italijanskih tleh.

Globoka zmeta, ki je na dnu tega prerokanja, je ta, da temelji na ideji, da imajo Amerikanci in Angleži možnost izbirati. V resnici pa je stvar taka, da je to zadeva, ki se odigrava edinele med Nemci in Jugoslavnimi—to je boj za premoč na terenu med nemškimi silami in partizani.

Čisto mogoče je, da bodo partizani končno le premagani in uničeni od nadmočnih nemških sil. To bi se moglo pripetiti, ako bo Tito dobival kot popreje, premalo zaveznške podpore v orožju in prehrani. V tem—za nas nesrečnem—slučaju bi jugoslovanska vlada s svojim kraljem tudi ne imela nobenih izgledov, da pride zopet na oblast. V Jugoslaviji bi le nastala smrtna tišina grobov—kot je v drugih zasedenih deželah, toda v trenutku nemškega poraza bi žive narodne sile vendar zopet nastopile, a bile bi zopet . . . pripadniki Tita. Ni dovolj, da se Peter vrne v Beograd kot "priznani" vladar. Na oblasti bi ga morali držati britanski in ameriški bajoneti, a to je več kot more pričakovati.

Obsežna poročila, ki so prišla v to deželo o postanku in razvoju Titovega pokreta, dokazujejo ne le, da je to zares ljudsko in splošno narodno gibanje, ki nima nobenih zahtev na zunanji svet, temveč tudi, da moramo v tem gibanju videti tudi začetek velike in splošne balkanske revolucije, ki bo imela velik vpliv celo v drugih delih Evrope.

Staro pravilo je, da so revolucije nalezljive. One ne poznajo in ne priznajo nobenih meja. Nove ideje zagrabijo kar naenkrat ves kontinent—kadar so nove politične ali socialne ideje prestale svojo preizkušnjo. Ideja sama pa se ne more razviti, dokler si ni ustvarila primerne orožja.

Kakor hitro pa se pokaže, da obstoječe sile odpora niso več dovolj močne, da se upirajo, izbruhnejo revolucije. Gerilsko vojskovanje je tak eksperiment—popolnoma nova izkušnja evropskih delavskih slojev.

Niti na Avstrijskem niti na Češkem ni narod poskusil organizirati partizansko vojno proti zavojevcu. Na Holandskem in v Belgiji ali Franciji se je zdelo, da so taki poskusi popolnoma brezupni in brezsmiselni. Toda ko je šel Hitler v boj na Balkan, se je naenkrat

Nahajajo se samo še 10
milj od stare meje

Zadnje vesti iz Moskve javljajo, da je prva ukrajinska armada pod poveljstvom gen. Nikolaja F. Vatutine včeraj napredovala 17 milj ter da se nahaja samo še 10 milj od nekdanje poljske meje. Z ozirom na to se pričakuje, da bodo Rusi danes prestopili staro mejo.

Rusi so preko petka, sobote in nedelje brez odmora podili Nemce nazaj ter zavzeli več sto naseljenih krajev. Nemške čete se vsepovsod nahajajo na divjem begu, ki se spreminja v paniko. Rusi so zaplenili velike množine vojnega materijala in zajeli mnogo ujetnikov.

22 nemških divizij razbitih

Rusi so tesno za petami ostankov 22 nemških divizij ter zavzemajo kraje, ki so jih Nemci okupirali leta 1941 v prvem mesecu vojne proti Rusiji. Že v petek so zavzeli Žitomir, katerega so bili prisiljeni zapustiti pred nekaj tedni, ko so Nemci poskusili s proti - ofenzivo, sedaj ruske jedinice prodirajo tudi v južnozpadni smeri proti Romuniji, kar grozi imeti katastrofalne posledice za veliko nemško armado, ki se nahaja v dneperskem kolenu.

Na tem sektorju so Rusi samo še 75 milj od rumunske meje. Včeraj je gornje krilo Vatutinove armade udarilo severozapadno od Korostena ob železniški progi Kijev-Varšava ter zavzelo mesto Pojaski, ki se nahaja 10 milj od nekdanje poljske meje. Železniška postaja Olevsk, ki leži nekaj milj naprej, je zadnja postaja na ruski strani meje.

Berdičev pred padcem

Južno od tam so Rusi tudi zavzeli kraj Andrejeviči, 15 milj od mesta Novograd-Volinski, medtem ko neka druga ruska

pokazalo, da je ta forma vojne mogoča tudi v notranjosti Evrope, in da male oborožene čete morejo uspešno stopiti v boj proti modernim armadam kljub vsem njihovim sredstvom, kljub tankom in letalom.

Prve partizanske čete so razvile neke vrste moderno teorijo gerilske vojne, ki naj bi nadomestila staro "oboroženo ljudsko vstajo" in borbo nabarikadah. A že v prvih uspehih teh modernih revolucionarcev se je rodil oni bacil, ki je tako značilen za revolucionarne podvige vseh narodov in vseh časov.

Ta bacil ni nič drugega kot spoznanje, da je mogoče upirati se obstoječim silam vladajočega režima. Takrat ko je Tito izvedel svoje prve napade na nemške garnizije, in se Nemcem ni takoj posrečilo, da ga ugonobe v svojih prvih kazenskih ekspedicijah, so jugoslovanski revolucionarji izvojevali svojo odločilno in največjo zmago. In takoj so se začeli zbirati okoli njega novinci, ki so se vsi hoteli vdeleževati te skupne narodne vojne. In ko so Titove čete po dveh in pol letih krvave vojne pokazale, da so se razvile v mogočno vojaško silo, so Bolgari in Italijani takoj poskusili slične eksperimente. Danes se nahajajo v Titovih vrstah (Nadaljevanje na 3. strani)

kolona prodira proti dotičnemu železniškemu križišču od jugovzhoda.

Mesto Berdičev je tudi od vseh strani obkoljeno in pričakuje se, da bo danes padlo v ruske roke, kajti ruske čete so že v oblasti krajev, ki se nahajajo 25 milj južno od Žitomira. Predno so Rusi napravili predor skozi nemške linije, ki je sedaj že 250 milj širok, je bil Berdičev glavni stan feldmaršala Fritza von Mannsteina.

Pod Berdičevom se druge ruske jedinice valijo proti železniškemu križišču Kalinovka, ob progi med Kijevom in Zmerinko, ki se nahaja samo 75 milj od romunske meje.

Nove zmage v Baltiku

Na baltiški fronti so čete armade gen. Ivana C. Bagramijana včeraj zasedle 40 nadaljnjih krajev v teritoriju, ki je polno zamrznjenih jezer, severno in severozapadno od Nevela in se nahajajo samo 45 milj od latvijske meje.

Neka vest iz Stockholma javlja, da je Hitler poslal na glavni stan feldmaršala von Mannsteina dvoje generalov, Kurta Zeitzlerja, ki je načelnik nemškega generalnega štaba, in Alfreda Jodla, ki je Hitlerjev osebni vojaški svetovalec, ki imata pooblastilo, da odstavita katerega koli poveljnika.

Kakor se poroča, je Hitler nameraval sam iti na rusko fronto, da pa je po padcu Žitomira sklenil ostati doma.

BENEŠ SE JE SESTAL Z GEN. DE GAULLOM

ALŽIR, 1. jan. — Danes je dospel sem češkoslovski predsednik Edvard Beneš, ki bo ostal tu več dni ter se posvetoval z gen. Charlesom de Gaulleom v svrhu obnove tesnih prijateljskih odnosov med Češkoslovsko in Francijo. Beneš se vrača iz Moskve, kjer je podpisal pakt za medsebojno pomoč z Rusijo.

Gen. de Gaulle, ki je predsednik Francoskega narodnega osvobodilnega odbora, je osebno pozdravil Beneša in njegove spremljevalce, ko so dospeli sem z letalom iz Kaira.

Prva žrtev prometa

Prva žrtev prometa v Clevelandu je postal 52-letni Emilio Asterino, ki je bil v soboto zadet od nekega avtomobila in je včeraj umrl v bolnišnici, kamor je bil prepeljan po nesreči.

PROG. SLOVENKE

Seja krožka št. 1 Progresivnih Slovenk se vrši jutri, v torek, ob 8. uri zvečer v Slov. del. domu na Waterloo Rd. Članice so vabljene, da se polnoštevilno udeležijo.

Zborovanje SANSa in shod s programom

Slovenskemu občinstvu v Ameriki je bilo že uradno poročano, da je sklicano zborovanje Slovenskega ameriškega narodnega sveta, ki se bo pričelo drugo soboto meseca januarja v Chicagu, Ill. Kot znano, je to organizacija, ki jo je ustanovil Slovenski narodni kongres, vršec se 5. in 6. decembra 1942 v Clevelandu, O., v svrhu osvoboditve stare domovine ter politične pomoči slovenskega naroda sploh. In kot znano nadalje, je kongres določil za tako akcijo potreben program ter izvolil odbor za vodstvo SANSa in izvajanje omenjenega programa. Vodstvo sestoji iz izvršnega in širšega ter častnega odbora in ti odbori imajo skupna zborovanja po potrebi.

Na soboto dne 8. januarja 1944 je torej sklicano prvo tako zborovanje, ki se bo prejkone raztegnilo tudi na nedeljo. Vsekakor je tako zborovanje vpričo časov in hitro se spreminjajočih razmer zelo potrebno in kakor razvidno, je veliko zanimanja za to že sedaj. Prišli bodo zastopniki iz raznih krajev Zedinjenih držav, ki jim je narodni kongres poveril to važno mislijo in naša čičaška naselbina jih bo vesela.

To pa seveda še ni vse. Tudi tukaj smo narodno zavedni in gojimo globoke simpatije do nesrečnih bratov in sester v starem kraju ter jim želimo pomagati. To hočemo še posebno dokazati in demonstrirati ob priliki zborovanja Slovenskega ameriškega narodnega sveta v

Chicagu. Tukajšnje postojanke JPO-SS in SANSa so se zavzele, da v počast tem narodnim zastopnikom prirede javen shod s primernim programom, na katerega naše čičaško občinstvo s tem posebno opozarjajo. Priprave za to se že v dobrem teku.

Kakor se za tako prireditev naravno pričakuje, bodo na programu dobri govorniki, med temi Etbin Kristan in Louis Adamič. Sodelovala bodo naša pevsko društva in poklicani so glasbeni ter razni drugi talenti, da pomagajo, kar bo v podrobnosti priobčeno še pozneje. Program bo pester in prireditev vsekakor zanimiva in poučna ter taka, da je ne bi smel zamuditi nikdo izmed naših ljudi.

Torej vsi na to važno narodno prireditev v soboto, 8. januarja 1944, ki se vrši v dvorani SNPJ, 2659 S. Lawndale Ave. Chicagu, ter se prične točno ob osmih (8) zvečer.

Pripravljalni odbor.

Požar v restavraciji

Snoči je v restavraciji Forum nastal požar, ki je povzročil \$4.000 škode. Ogenj je napravil največ škode v skladišču, kjer se nahaja poleg drugih potrebščin tudi mnogo konzerviranega živeža.

DOMA IZ BOLNIŠNICE

Mrs. Anna Stifter, stanujoča na 5810 Dibble Ave., ki je bila pred nekaj dnevi odpeljana v bolnišnico, je sedaj nekoliko okrevala, in je bila prepeljana na svoj dom, kjer jo prijatelji ce lahko obiščejo.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by

THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.

6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Cleveland in po pošti izven mesta):
For One Year — (Za celo leto) \$6.50
For Half Year — (Za pol leta) 3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year — (Za celo leto) \$7.50
For Half Year — (Za pol leta) 4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year — (Za celo leto) \$8.00
For Half Year — (Za pol leta) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

"New York Times" o sporu med Poljsko in Rusijo

I

"New York Times," o katerem ni dvoma, da ima tesne stike z državnim departmentom v Washingtonu, je objavil pretekli četrtek izredno dolg uredniški članek z ozirom na napeto stanje, ki obstoji med Rusijo in zamejno poljsko vlado v Londonu. Ta članek, ki utegne reflektirati uradno stališče vlade Zed. držav, se glasi:

Medtem ko ruske armade v svoji obnovljeni zimski ofenzivi podirajo nemške sile preko Kijeva in se bližajo predvojnim mejam Poljske, preti nastopiti položaj, ki bo velika preizkušnja za državništvo Zedinjenih narodov. Od vseh političnih problemov, katere je dvignila ta vojna, je možni konflikt med poljskim nacionalizmom in rusko strategijo očitno najbolj težaven in eksploziven. Od načina, kako se ta problem reši, utegne biti odvisen ne le izgled za mir v vzhodni Evropi, temveč tudi stališče Zedinjenih držav z ozirom na celotno vprašanje povojnega soobnavljanja.

Ameriško javno mnenje, ki je naklonjeno tako Poljakom kot Rusom, je dovolj desinteresirano, da je v stanu pošteno soditi glede spornih vprašanj. Za Poljake čutimo gorko simpatijo, ki jo Amerikanci od nekdaj gojijo za male dežele, ki se nahajajo v stiski. Mi se spominjamo, da se je vojna začela z ozirom na specifično vprašanje, da-li ima Poljska pravico do življenja kot samostojen narod. Mi dajemo čast hrabrosti, s katero se je poljsko ljudstvo navzlic premoči sovražnika borilo v obrambi svoje domovine. Mi ne pozabljamo, da smo se z Atlantskim čarterjem obvezali, skupno z drugimi zavezniškimi narodi, da ne bomo priznali "nobenih teritorialnih sprememb, ki ne bi soglašale s prosto izraženimi željami prizadetih ljudstev"; da "bomo spoštovali pravico vseh ljudstev, da sami odločajo o formi vlade, pod katero bodo živeli," in da bomo storili, kar je v naši moči, "da se povrnejo suverene pravice in samo-vlada vsem onim, ki so bili istih nasilno oropani," in mi smatramo te obljube za nekaj resnega.

Zavedajoč se tega, pa se istočasno tudi zavedamo, da ruska zahteva glede "teritorialnih sprememb" ni docela brez podlage. Sedanja vzhodna meja Poljske se ne more pravilno smatrati bodisi za nedotakljivo ali nespremenljivo, ako se upošteva dejstvo, da dejansko vključuje več milijonov Rusov, Ukrajincev, Rusinov in Litvincev, in ako se dalje upošteva dejstvo, da je bila začrtana od strani Poljske s silo orožja v trenutku največje ruske brezmočnosti po zaključku zadnje svetovne vojne. Rusi so v tej vojni napravili ogromno kontribucijo k stvari Zedinjenih narodov. Od vseh velikih zavezniških sil so najbližji sosedi Nemčije. Upravičeni so torej, da jim verjamemo, ko pravijo, da njihov interes v revizijo poljske meje ne izhaja iz želje po ozemlju kot takem, temveč iz potrebe po strateški meji, ki jim bo nudila boljšo protekcijo proti morebitni nemški agresiji v prihodnosti.

* * *

S stališča vseh Zedinjenih narodov vsebuje sedanji položaj elemente velike nevarnosti. Obstojne nesoglasje med Rusi in Poljaki je že dalo nemški propagandi najboljšo priliko, katero je imela v letih, za sejanje sumničanja in slabe volje. Ako Rusi sedaj prestopijo poljsko mejo, ko je ta spor še vedno ne rešen; ako gredo naprej in na svojo pest in avtomatično nastopijo, kakor da je to ruski teritorij, in ako bi Poljaki v desperatni, dasiravno brezupni obrambi proti temu, kar bi se njim zdela nova invazija, nastopili s skritim orožjem—kar se utegne zgoditi—bi bilo ogroženo edinstvo vsega zavezniškega sveta. Toda celo za slučaj, da bi do tega ne prišlo, obstoji v položaju z našega posebnega ameriškega stališča dvojne resničnih in pričujočih nevarnosti.

NEWYORSKA PISMA

Piše Frank Kerže

OB NOVM LETU

Zivljenje naše je kakor potnik na cesti, ki drži nekam, četudi ne vemo kam. Včasih je široka in ravna, potem se izoži, postane strma. Enkrat je vsa pred tvojimi očmi, drugi pa izgine pred tabo, da ne ločiš niti njene smeri.

Vsi gremo naprej in naprej, ali vsaj mislimo tako, da gremo. Enkrat na leto—ob novem letu—pa pridemo do posebno visokega hriba, odkoder je razgled na vse strani: vidimo dosti za sabo, okoli sebe in pred sabo.

Kaj vidimo mi iz naše preteklosti, recimo od zadnjega novega leta? Pod besedo mi, mislim vselej na celoten narod in ne na posameznika ali kako manjšo skupino. Torej začnimo:

Okoli lanskega novega leta smo se baš dobro vrnili iz narodne skupščine v Clevelandu, ki je bila, če že ne reprezentativna vsega naroda, pa vsaj del naroda. Ne da se ta skupščina primerjati onim iz prve svetovne vojne. Zakaj tedaj je gorelo v nas in kamor smo stopili, je bil narod z nami.

Bilo je dosti dobro v Clevelandu, četudi ne tako, kakor bi človek želel. Zakaj naslanjali smo se vse preveč na podpornice organizacije, ki so seveda nekaj čisto drugega, kakor narod. To so korporacije, če ne za profit, pa za obstanek, ki žive od dohodkov in stroškov, kakor vsako drugo podjetje. Njim je do tega, da žive, da se ohranijo. Včasih so bile namenjene samo našemu narodu, danes odpirajo vrata za vse. Še malo—pa jih ne bomo mogli več imenovati naših. Naj izgine par naših ljudi v odborih, glasila se lepo previjejo na angleško—pa smo skozi.

Človek ne vidi rad, če se za narodne zastopnike pobira ljudi iz podpornih organizacij. Zakaj tisti, ki so tam, so samo za tam in za ničesar drugega ne. Našel bi vam lahko dolgo vrsto primer in čudili bi se, če bi gledali sliko pred sabo, kako je bilo. Imeli smo vselej neka j zmožnih, inteligentnih ljudi med sabo, a prišli niso nikdar na površje. Naš človek nosi eno čudno prepričanje: če je kdo bolj zabit, bolj mu zaupa.

Ampak če bi bil kdo započel z akcijo, da se ljudstvo zdrmi in izvoli iz svoje srede ljudi, ki ne bilo najbrž nič. Vzrok? Pravijo, da je ljudstvo tako, da se ne briga več za nobeno stvar. To je res, kakor je tudi res, da smo tega sami vzrok. Zakaj narod se je ustrahovalo s pomočjo ducata ravzarjev, od katerih jih je še danes nekaj ostalo. In ljudje so si mislili: če imam to za zahvalo za svoje čelo, za dobro voljo in za žrtvo—pa srečno.

Kar smo torej dobili v Slovenski narodni svet, so same štatve iz bratskih podpornih združenj, a med njimi vsejedno nekaj posameznih oseb, vrednih, da so tam.

In delo tekočega leta? Kljub vsem napakam dosti dobro. In bilo bi še boljše, če bi ne bilo ljudi na važnih mestih, kakoršni so. Lomi in kiča ga pred vsem Chicago, ki je postala tako čudna, reakcionarna in štatvarna, da bi bilo smešno, če bi ne bilo tudi žalostno poleg. "Prosveta" se lomi z nekimi statuti, ki so bili postavljeni na nekkih konvencijah. Znana stvar je, da ni bilo še nikdar kaj dobrega zaključenega ali storjenega na konvencijah in da so največ-

ja potrata denarja iz delavskih podpornih organizacij. Po par sto ljudi se natepe in se trka po par tednov, pa ne napravijo toliko dobrega, kakor bi napravil odbor treh zmožnih oseb v treh popoldnevih.

Jaz ne vem in ne razumem br. Moleka, zakaj jaha tiste paragrafe in določbe, ki so taka oslarija, kakor konvencije same. Ker je njegovo stališče nevzdržno, pače nehote v svoji preveliki gorečnosti v reakcijo, ne da bi mu očital, da se to zgodi namenoma. Če ti ne veš kaj držiš, ozri se okoli sebe in poglej, kdo te posluša in kdo pri-trjuje. Če ne vidiš svojih ljudi, kar hitro premeni svojo smer, ker se sicer izgubiš.

Najlepše je pa to, da Molek ne piše zastran konvencijnih sklepov tako! Njegovo stališče izvira iz čudnega sovraštva do komunistov, v katerih vidi vse zlo. In to je napak. Ampak je tako: če mu drugi niso dopovedali, mu tudi jaz ne bom. Sicer pa: čemu bi se prepiral z ljudmi, če vidiš, slišijo ali čutijo drugače, kakor jaz? Moj problem je, da shajam z njimi in grem svoja pota.

Sicer je pa "Proletarec", če že ne tako direktno sovražen, pa neizrečeno mrzel recimo v vseh vprašanjih, ki se tičejo Sovjetske Rusije. Tisti stari principi, ki se jih drže slovenski socialisti, so se že tako preživeli, da danes ne spadajo več niti v progresivno smer. Kdor vpriči današnjih svetovnih dogdkov še vedno sanja, da mu bo parlamentarizem rešil današnja življenska vprašanja, tisti je že zraven normalnega pota.

"Prosveta" ima torej za sabo konvenceno klado, "Proletarec" ima zastarele principe in pa historijo zadnjega četrta stoletja—pater Ambrožič ima pa sveto vero. Karkoli je napačnega dela, zgrešenih ciljev in oseb, za vse se bori mož in vse bi rad rešil. In tako smo imeli v teku leta večkrat zanimive prizore: opozicija je bila—dasi iz različnih vzrokov—mnogokrat tako edina, da je izgledalo, kakor da je vse dogovorjeno.

Vse to delo je prirnilo marsikak kamen pod kolo napredka. A napredovali smo vendarle. Preko vsega gre SANS, še bolj pa kasnejša organizacija združenih Jugoslovanov. Četudi je izstopilo par katoliških oseb iz SANSa, so eni vendarle ostali z njim. Mislim seveda na katoliške ljudi. In to se mi zdi pravilno in zdravo. SANS in organizacija združenih Jugoslovanov je vseskoj politična in ekonomska akcija, katera nima prav nobenega stika z vero samo. Če se vlačijo po nepotrebnem vero v ta vprašanja, pa vedite, da se to dela z čisto drugih vzrokov, ki nimajo nobenih korenin v veri sami, pa so v verskem komercijalizmu.

Če bi me zdaj kdo vprašal, kaj je največje in najpomembnejše delo, ki smo ga izvršili Slovenci v letu 1943, bi rekel tako: da smo se združili, združeni postavili principe in prenesli napad, ki je bil izvršen na nas. Nekaj časa je izgledalo takšno, kakor da bodo eni samo namignili, pa pojde vse skupaj rakom žvižgat in zabam gost.

Da ni šlo, nam kaže, da ljudje še vedno čezorevajo. Da se zavedajo, kaj je vera in verska zadeva in kaj ni. Da smo v naših Združenih državah vsaj toliko pošteno in pravični napram sebi in svojemu narodu, da di-

Naše čete so pripravljene v slučaju, da bi se sovražnik poslužil strupenih plinov

Vrhnji del slike kaže vojaške čete, ki so bile nalašč trenirane za boj s strupenimi plini. Spodnji del pa kaže stotine tisočev cilindrov, napolnjenih s strupenimi plini, ki so v nekem arzenalu pripravljeni za rabo, v slučaju, da bi se sovražnik poslužil plinov v bitki. Predsednik Roosevelt je že posvaril nacije, da smo pripravljeni storiti enako.

žimo vero in verske stvari pred od vsega, kar ne spada direktno tje. Verjemite mi, da ni tako težko živeti v miru človek poleg človeka, če se vsak zaveda svojega in pometa pred lastnim pragom.

Edino eno je treba vpoštevati: da smo ljudje različni med sabo, da ima vsak svoje ideje, ideale in tudi pota do njih. Če eni delajo drugače, kakor recimo jaz, potem ni treba, da se jezim zastran tega. Vsake oči imajo svojega velikega slikarja in vsaka glava svoja pota.

Če bi iskal kakih drugih posebnosti med nami v letu 1943, se bojim, da bi jih ne dobil. Vsaj takih ne, ki bi jih bilo vredno zapisati. Listi so še pri življenju vsi, kolikor jih je bilo pred enim letom. Boljši niso, slabši tudi ne. Se celo nekaj življenja vidim v njih od časa do časa, kakor da se je vrnila mladost v goste.

Kulturnih društev in zavodov nimamo. Duševna bilanca je pasivna. Novih moči ni že nekaj let—stare pa tudi ne morejo vsemu kaj.

Naše življenje v Ameriki me spominja na tistega dečka, ki je šel očetu po tobak. Vjela ga je noč in mlado srce mu je začelo postajati tesno. Kamorkoli pogleda, povsod sam strah. Napne svoja prsa in vriska in poje, da se ga sliši daleč na okoli. Zakaj? Ker ga je strah.

Ni t o obup, če človek toži, da ne živi rad v takih razmerah, ko so okoli tebe sami stari. In spomini lete v domačo vas, tam koder so bili ljudje v visokih letih in zraven njih mladina v vseh svojih oblikah. Bilo je tako lepo, naravno in nisi imel tistega občutka kot ga imaš danes na društveni seji, če se ozreš po članstvu.

Koliko nas je še v Ameriki? Precej pod sto tisoč. Mogoče samo še petdeset, zakaj življenje pada in pada brez vsakega dotoka. Če nas bo še nekaj manj, pa se bo začelo izgubljati tisto, po katerem smo znani in poznani: listi in društva.

Pa veselo novo leto vsem. In vsi na delo—posebno tisti, ki ste zmožni! Vsi—pravim—ki ste živi in naši!

Urednikova pošta

Pismo iz Greenwooda

Da smo se odločili za kmetovanje, so bili trije vzroki: Prvi je bil boj za obstanek in boljše življenje. Razmere so nam dale misliti, kam jadramo in spoznali smo, da prihajajo težki časi. Drugi vzrok je bilo zdravstveno stanje mojega starejšega sina, kateremu je zdravnik priporočal mirno življenje in svež zrak. Tretji vzrok je bil pa moj soprog, ki se je baval že mnogo let z barvo in predno bi se razvila, kot posledica, kaka notranja bolezen, smo se umaknili na deželo.

Kupili smo 120 akrov veliko kmetijo brez živine in poljskega orodja. Imamo 61 akrov obdelane zemlje, 14 akrov gozda, drugo pa je v pašnikih. Prostor je krasen. Smo, kakor je rekla gospa Seljškár, kot na kaki grofiji na hribu. Poslopja so vsa skupaj, vse okoli nas je pa naša zemlja. Poleti imamo svo živino na paši in vse pred očmi. Pogled je krasen, ko sonce zahaja in se živina mirno pase na pašniku. Res lepši prizor je težko najti.

Pa grem nazaj na obris naše kmetije. Vhod od ceste do hiše je skoro četrtilje dolg. Tu se nahaja pašnik, skozi katerega teče potok, v katerem se napaja živina.

Hlev je 80 čevljev dolg in 40 čevljev širok. Sedaj je napolnjen s 33 glavami goveje živine, dvema konjema in desetimi prašiči; torej se ne pozna, ako si slučajno kako mlado telet zlo mi nogo in ga je treba zaklati. V hlev je napeljana elektrika in voda. Živina si z vodo kar sama postrže. Krava samo z gobcem pritise na mrežo in posoda se napolni z vodo. Po dve kravi imata eno posodo. Za gnoj je tudi napravljena naprava (manure carrier). Treba samo posodo napolniti in zdrči sama po tiri ven in se izprazni na kup.

Pred tem hlevom se je nahajal star hlev, narejen iz hlodov (logs), ki je bil 72 čevljev dolg in nekateri hlodi so bili ravno toliko dolgi.

Kakšna ogromna drevesa so

morala to biti. Edino, kar je ostalo od teh orjakov so ogromni štori, oziroma korenine, ki tvorijo danes ograjo med pašnikom in poljem.

Naš sosed, star naseljenec, ki se nahaja tu že preko šestdeset let pravi, da je bila ta pokrajina tu okoli tako zaraščena s smrekami, da niti sonce ni moglo prodreti skozi s svojimi žarki. Ko pogledam okoli sebe in vidim očiščena polja, se mi nehote porajajo misli, kako so morali prvi naseljenci delati in se boriti za obstanek in to vse za majhen kosček kruha.

Mi smo podrti ta stari hlev in namesto tega smo si postavili moderno shrambo za poljsko orodje in stroje. Še celo jaz sem zlezla gori in pomagala nabijati streho (shingles). Stanley Raik, katerega sem omenila v enem mojih pism, nam je prišel pomagat en dan, drugače sta pa moj mož in sin vse sama napravila. Shramba je 60 čevljev dolga in 24 čevljev široka.

Hiša je bila v dobrem stanju odzunaj; zidana je iz rudeče opeke toda znotraj je bila pa streskana, da bi se človek kar zjokal. Papir je visel s stropa v celih kosih in pobarvano je bilo vse v žalostni temnozeleni barvi. Pa to nas ni dosti ustrašilo. Vedela sem, da se da to vse lepo urediti in na novo prebarvati, saj imam vendar moža, ki je strokovnjak v tej stroki. Nisem se motila in imam dom, na katerega sem ponosna.

V prvem nadstropju je velika kuhinja 16 x 18, prostorna sprehajalna soba, kopalnica, katero smo si tudi sami postavili in moja spalnica. V drugem nadstropju je shramba in dve spalnice za goste in spalnica za sina, katera je opremljena z doma narejenim pohištvom—dve postelji in miza z dvema klopena—pohištvo, katero je oče napravil za svoje sinove. Ali ena postelja je sedaj prazna. Te spalnice so pobarvane vsake z drugačno, očesu se prilagajočo barvo.

Imamo tudi dve kleti, kateri nam je cementiral gospod Bombač iz Willarda, ki se zelo razume na to obrt. V eni kleti imamo takozvani "furnez" in les za kurjavo, v drugi kleti pa hranimo konzervirane stvari, zelenjavo in sploh vse, kar spada v kmečko klet.

Elektrika je bila že napeljana, samo vodo smo morali speljati v kuhinjo in kopalnico. Vse to nas je stalo okoli tisoč dolarjev ali dom pa imamo, kakor pašnik. Res lepši prizor je težko najti.

Postavili smo tudi svinjak, kokošnjak pa pride na vrsto drugo leto. Ta, katerega imamo sedaj je dosti velik le za 50 kokoši in je malo premajhen za naše načrte.

Drugič pa opišem, kako smo kupovali živino.

Anna Primec.

Opomba: Progresivna sestra, ali več, da če prideneš malo žličko sladkorja mrzli vodi, v kateri boš kuhala krompir, ali karfijolo, bo ista ostala lepo bela?

(Dospelo prepozno za četrtno številko — ured.)

PREGOVORI

Mladost je norost, skače čez jarček, kjer je most.

Ljubezni sto imamo, a mater eno samo.

Na med se muhe love, na sladke besede ljudje.

Ako pred sv. Jurijem grmi, se sneg v grapo vali.

Vsak, je svoje sreče kovač.

CIGANKA

POVEST IZ
DOMAČIH
HRIBOVPredstavniki:
Albin Hrovatin

(Nadaljevanje)

"Na tako spričevalo v bukvi-
cah ne dam nič. Nekateri go-
spodarji so taki kostruni in ta-
ko brez vesti, da ti napišejo
najslabšemu hlapcu lepo spriče-
valo, samo da se ga iznebijo
in da se ga jim pozneje ni treba
bati... Sicer pa tudi to ni go-
tovo, če je spričevalo pravo.
Danes sem nekaj čula, da me še
zdaj nos srbi."

"Kaj, kaj, Urška?" je bila
Kristina radovedna.

"Saj veš, da je zjutraj bila
Jerca s svojim košem tu. Ko je
videla Lisjaka in je izvedela, da
je za kosca pri hiši, ji je kar
kri obstala, da je bila bleda ka-
kor zid; gledala pa je tako, ka-
kor da so se ji oči vnele. Potem
sta z materjo šle zadaj v kamro
in sta se na glas dajali."

"Ali si poslušala, Urška? Te-
ga mati ne marajo."

"Trapica, čemu nam je Bog
pa ušesa dal, če ne, da poslušamo?
Sicer pa sta tako na glas
govorili, da bi si bila morala u-
šesa, zamašiti, če ne bi bila ho-
tela nič čuti. Da bi si morala u-
šesa mašiti, tega nisem dolžna.
V katekizmu nič takega ne sto-
ji."

"Kaj pa si čula, Urška? Saj
meni lahko poveš."

"Lisjak ni služil, ampak je
sedel. Ker pa še ni odsedel, ni
drugače, kakor da je iz ječe u-
šel."

"Ježes Marija, ali je res?"

"Res je. Jerca trdi to za res
kakor sveto pismo. In Jerca ne
govori tja v en dan."

"Kaj pa mati pravijo?"

"Mati ne verjamejo ničesar.

Silvester, pravijo, je usmiljenja
vreden človek, očeta ni imel,
pravijo, mater pa nič kaj pridra;
zaradi tega ni sam vsega kriv
in za marsikako grdo razvado
ne more. Tudi lepe bukvice pri-
čujejo za njega... Dalje... po-
tem pa nisem več čula, ker je
pricokljal ujec Miha po stop-
nicah pa sem morala bežati."

"Moj Bog, če je iz ječe ušel,
ne vemo, kaj bo še napravil...
Pavla se ga tako boji."

"Zakaj pa? Ali je kdaj že kaj
imela z njim?" je sumila Ur-
ška.

"Ne, ne, ne. En sam krat ga
je videla... Jaz se ga tudi bo-
jim. S takim človekom pod isto
streho me je strah."

"Trepica ti, ali misliš, da bo
Lisjak starost delal na Rav-
nah?" Jerca ga je vzela na pi-
ko in mu bo gotovo podkurila.
Če se sam ne spravi, ga bodo o-
rožniki peljali. Kristina, poslu-

šaj me, kaj ti rečem! Dva te-
dna je lump zdaj pri hiši, pa
ga štirinajst dni ne bomo imeli
več. Verjemi mi!"

Urškine besede so se prej iz-
polnile, kakor je sama mislila.
Se tisti dan so se na Ravnah
pri južini opoldne prijeli. Zopet
je Lisjak med vso jedjo stmel
v Pavlo, jo nabadal in z očmi
slačil, da je ta od jeze in sra-
mu zdaj zardela, zdaj spet pre-
bledela. Ravnjak je predrzneža
večkrat ostro pogledal in zra-
ven pomenljivo zagodrnjal; ka-
zalo pa je, da nesramnež teh
znamenj ne razume. Ko je Pa-
vla vstala, da pojde v kuhinjo
po jed, in se je na stolu spotak-
nila, se je Lisjak na glas zare-
žal in zinil nekaj prav grdega.
Tedaj je vse pri mizi utihnilo,
nihče se ni smejal, Urška pa je
elkočila gobezdaču v nos:

"Grdoba nemarna, v svinjak
pojdi in h koritu, kjer svinje lo-
kajo! Tam je zate, ne pa za mi-
zo s poštenimi ljudmi."

"Neumna tička, s teboj ni-
mam nič!" se je Lisjak repen-
čil. "Tebi nisem ničesar rekel."

Dekla mu je hotela odgovori-
ti, tedaj pa je že zagrmel Rav-
njakov glas:

"Urška ima prav. Ti si grd
cotelj. Zapomni si, da pri nas ni
takih navad. Če si se jih spodaj
na Poljanskem nalezal, bi bil
moral tam ostati; pri nas v hri-
bih jih ne trpimo. Tu je naj-
slabšega dedca sram, da bi ta-
ko klanjanje poslušal, kaj šele,
da bi sam kaj takega zinil. Če
še kdaj tako besedo čujem, te
odnesem h koritu in te vržem v
vodo kakor garjevo mače."

Lisjak je prebledel, ustnice so
se mu trepetale od srda, komaj
se je premagal, da ni skočil, ne-
kaj časa je molčal, potem je za-
hrupal:

"Pošaliti se bom vendar
smel."

"To ni šala, to je svinjarija,"
ga je usekal ujec Miha; "kdor
drugih ne zna, priča, da ima sla-
mo v glavi."

"In gnoj," je dodala Urška.

Zdaj so se vsi zasmeli, Lis-
jak pa je škripal z zobmi, iz oči
mu je bliskal hudoben ogenj.

Po kosilu je šla Urška na ko-
rito prat. Tedaj se je počasi
priplazil Lisjak, da bi se delu
za sramoto maščeval s svojim
grdim in neslanim jezikom. Ur-
ška pa ni izgubila korajže in je
zavriščala na ves glas:

"Glej, da se mi pobereš, spak
ti, drugače te oplazim s tole
cunjo po tvoji prešičji glavi!"

Ko je Lisjak na to nekaj po-

Fitzsimmons sreča svojega novega bossa

Freddy Fitzsimmons, sedanji poslovodja Philadel-
phia Phillies žogometnih igralcev, se sestane s svojim no-
vim bossom, Robert M. Carpenterjem, ki je bil pred ne-
davnim imenovan predsednikom te skupine.

Plan Air Blows at Nazis

AIR CHIEF MARSHAL HARRIS (center) and his staff at R.A.F. Bomber
Command study maps and photos of enemy targets before planning an attack.
Much careful work goes into organizing the armadas of giant British bombers
which have launched thousands of tons of bombs on Hamburg and Berlin.

Preje predsednik, se-
daj marin

Poznani Bill Veeck, bivši
predsednik Milwaukee Brewers
baseball kluba, je bil sprejet k
marinom. Slika ga kaže ko je
bil sprejet po kapetanu R. H.
Rankinu. Milwaukee je zapustil
6. decembra, ko se je podal v
San Diego, Calif.

klafal, je dekle zvila mokro cu-
njo in ga udarila po obrazu.

"Ti pasja mačka ti!" je za-
vpil in zaškrtal z zobmi ter ho-
tel dekle vloviti.

Ta pa je zbežala okoli korita
— dedec pa za njo. Kar so ga
od zadaj prijele trde roke, da je
obstal kakor v kleščah; na uho
pa mu je zagrmel Ravnjakov
glas:

"Baraba, kaj spet uganjaš?"
"To je nesramnež," je krikni-

lo dekle, "nič drugega nima na
jeziku kakor grdobije."

Lisjak se je hotel otresti, to-
da orjaški Ravnjak ga je dvig-
nil, mu porinil glavo v korito in
jo tako dolgo tiščal v vodo, da
so se jele na vrhu delati pene;
potem ga je izpustil in potisnil
daleč od sebe. — Lisjak se je
nekaj časa sukal okoli, kašljal,
prskal in pljuval; ko je prišel
k sebi, je divje zatulil, zopet za-
kašljal in potem zarjul:

(Dalje prihodnjic)

Nalezljivi
ljudski pokreti

(Nadaljevanje s 1. strani)

stah sploh vse narodnosti, ka-
tere je mogoče najti na Balka-
nu—saj ima celo italijanske in
nemske, proti-fašistične jedi-
nce.

Vest o tem, da je mogoče v
malih skupinah voditi boje pro-
ti najmočnejši vojni organi-
zaciji evropskega kontinenta, se
razširila kot požar širom vse
Evrope, do najbolj oddaljenih
kotičkov. Kar se je izkazalo naj-
bolj nalezljivo, niti niso ideje,
za katere se bori Tito, temveč
dejstvo samo, da se bori—te
ideje žive v Evropi že dolga le-
ta, toda Tito je pokazal, da je

Oglašajte v . . .
Enakopravnosti

mogoče dvigniti se, in da ni bil
tako uničen, in z njim njego-
ve ideje.

Zdaj, ko je Titov pokret po-
stal tako mogočen, da so mora-
li priznati zavezniški vojaški
voditelje in njih glavni stan, je
treba pričakovati, da se bo par-
tizanski pokret razširil iz izoli-
rane Jugoslavije in buknil ven

v Evropo. Metode partizanske-
ga vojskovanja so se razvile
prav posebno v nepreloženem
goratom ozemlju Hrvaške in
Črne gore, toda ni mogoče
prenesti jih na drugačen teren,
in prenešene bodo tudi drugam.
In nikakor se ne bo dalo izvesti,
da bi velike sile odločale o tem,
kje in kdaj naj izbruhne parti-

zanska vojna. Kajti inicijativa
prihaja od spodaj, v sredi nepo-
znanih ljudskih množic, katere
zagrabljajo uporni duh.

Ljudske osvobodilne armade
bodo stavile same svoje zahte-
ve. Preokret Anglo-ameriške
politike napram Titu je le prvi
začetek splošne revizije politi-
ke, do katere mora priti.

Ako iščete delo?

Ako iščete delo v kaki tovarni, ki izdeluje vojne
potrebščine

ne pozabite najprej pogledati v
kolono naših malih oglasov!

SKORO VSAK DAN IŠČE KAKA VOJNA
INDUSTRIJA TE ALI ONE VRSTE DELAVCEV

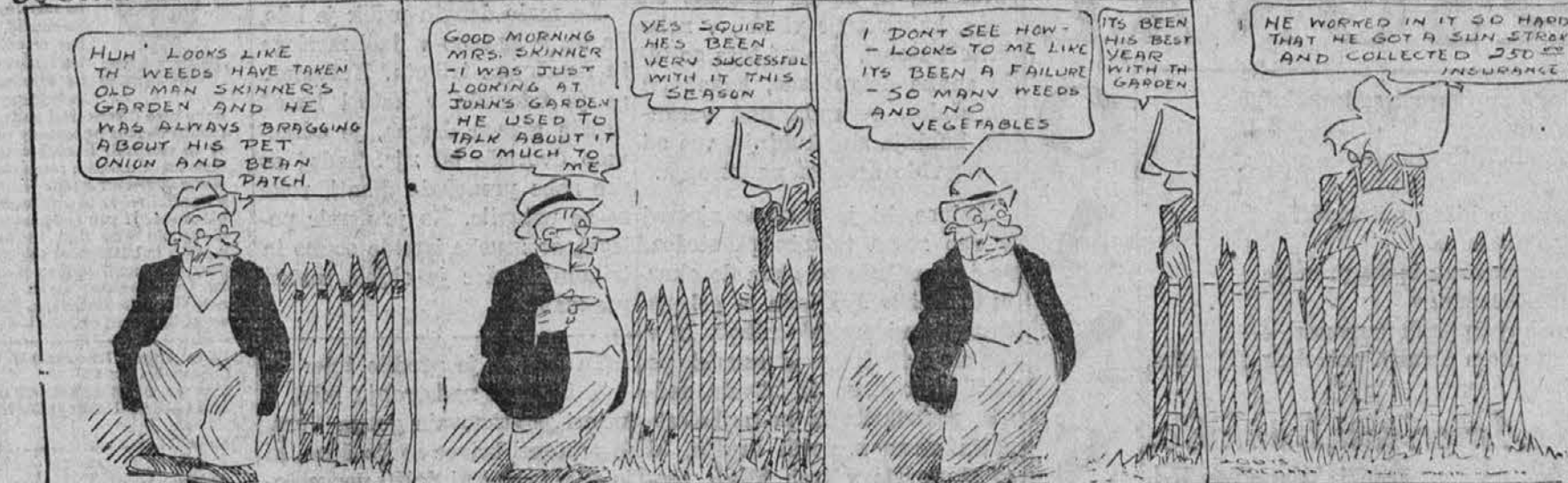
VOJNE INDUSTRIJE, KI OGLAŠAJO V
TFM DNEVNIKU IŠČEJO . . . POMOČ!

Kadar vprašate za delo, ne pozabite omeniti, da
ste videli tozadevni oglas v Enakopravnosti

SQUIRE EDGEGATE—A Lucky Stroke According to the Wife

BY LOUIS RICHARD

UNITED NATIONS FACTS

UNITED NATIONS HISTORY!
FAMOUS BREN GUN, INVENTED BY A CZECHOSLOVAK,
MADE IN ENGLAND, TRANSPORTED BY NORWEGIAN
SHIPS, USED BY RUSSIANS TO SHOOT DOWN
GERMANS!

CANADA
IS ALSO LEND-LEASING WAR
MATERIALS TO THE UNITED
NATIONS! UNDER HER MUTUAL
AID PROGRAM, SHE SENDS MUNITIONS,
FOOD, WEAPONS TO ANY OF THE UNITED
NATIONS MOST IN NEED OF THEM!

AFTER NEW FISH! MORE THAN 100 BELGIAN
FISHING CRAFT WHICH ESCAPED THE NAZIS HAVE BEEN
CONVICTED INTO MINE SWEEPERS TO HELP THE BRITISH
NAVY KEEP THE LIFE LINES OPEN FOR THE UNITED NATIONS!

